

Prawna ochrona praw autorskich (roszczenia)

1. systemy ochrony praw autorskich;
2. ochrona z kodeksu cywilnego;
3. ochrona z ustawy autorskiej;

system ochrony z ustawy autorskiej

Przebieg: 1. zgłoszenie utworu do Urzędu Ochrony Praw Autorskich (UOP) 2. wydanie przez UOP świadectwa o udzieleniu prawa autorskiego

Oskarżenie: 1. osoba, która nie jest właścicielem prawa autorskiego 2. osoba, która nie jest właścicielem prawa autorskiego 3. osoba, która nie jest właścicielem prawa autorskiego

system ochrony z ustawy autorskiej

Przebieg: 1. zgłoszenie utworu do Urzędu Ochrony Praw Autorskich (UOP) 2. wydanie przez UOP świadectwa o udzieleniu prawa autorskiego

Oskarżenie: 1. osoba, która nie jest właścicielem prawa autorskiego 2. osoba, która nie jest właścicielem prawa autorskiego 3. osoba, która nie jest właścicielem prawa autorskiego

legitymacja

legitymacja cywilna - jest to prawo autorskie, które przysługuje osobie, która stworzyła utwór (z wyjątkiem osoby lub instytucji)

legitymacja bierna - osoba lub instytucja, której ustawowo przysługuje prawo autorskie, choć nie jest jej twórcą

legitymacja materialna - jest to prawo autorskie, które przysługuje osobie, która stworzyła utwór (z wyjątkiem osoby lub instytucji)

Dozwolony użytek (tzw. licencja ustawowa)

1. korektura dozwolonego użytku;
2. odtworzenie utworu w celu wyjątkowym;
3. dozwolony użytek naukowy;

Przenoszenie praw autorskich

1. umowa o przeniesienie majątkowych praw autorskich;
2. umowa o korzystanie z utworu (tzw. licencja umiarkowana);

Pojęcie utworu w prawie autorskim

1. pojęcie utworu;
2. rodzaje utworów;
3. przykładowe utwory;

Treść praw autorskich

1. prawo do wyrażenia utworu w formie materialnej;
2. prawo do rozpowszechniania utworu w sposób umożliwiający jego wykorzystanie;
3. prawo do korzystania z utworu w sposób umożliwiający jego wykorzystanie;

Prawo autorskie w kontekście dydaktyki akademickiej
(plagiat, udostępnianie prezentacji, programów, dokumentów studentom)

Dozwolony użytek
(tzw. licencja ustawowa)

1. konstrukcja dozwolonego użytku;
2. dozwolony użytek prywatny;
3. dozwolony użytek publiczny;

Przenoszenie
praw autorskich

1. umowa o przeniesienie majątkowych
praw autorskich;
2. umowa o korzystanie z utworu (tzw.
licencja umowana);

Pojęcie utworu
w prawie autorskim

1. pojęcie utworu;
2. rodzaje utworów;
3. przykładowe utwory;

Treść praw
autorskich

1. konstrukcja praw autorskich;
2. treść autorskich praw osobistych;
3. treść autorskich praw majątkowych;

Prawo autorskie w kontekście dydaktyki akademickiej

magiat, udostępnianie prezentacji, programów, dokumentów stude

Pojęcie utworu w prawie autorskim

1. pojęcie utworu;
2. rodzaje utworów;
3. przykładowe utwory;

oku
:
est [1]
lnym
zależnie
...]"

stne
zbiór
utworów
utwór
zbiorowy

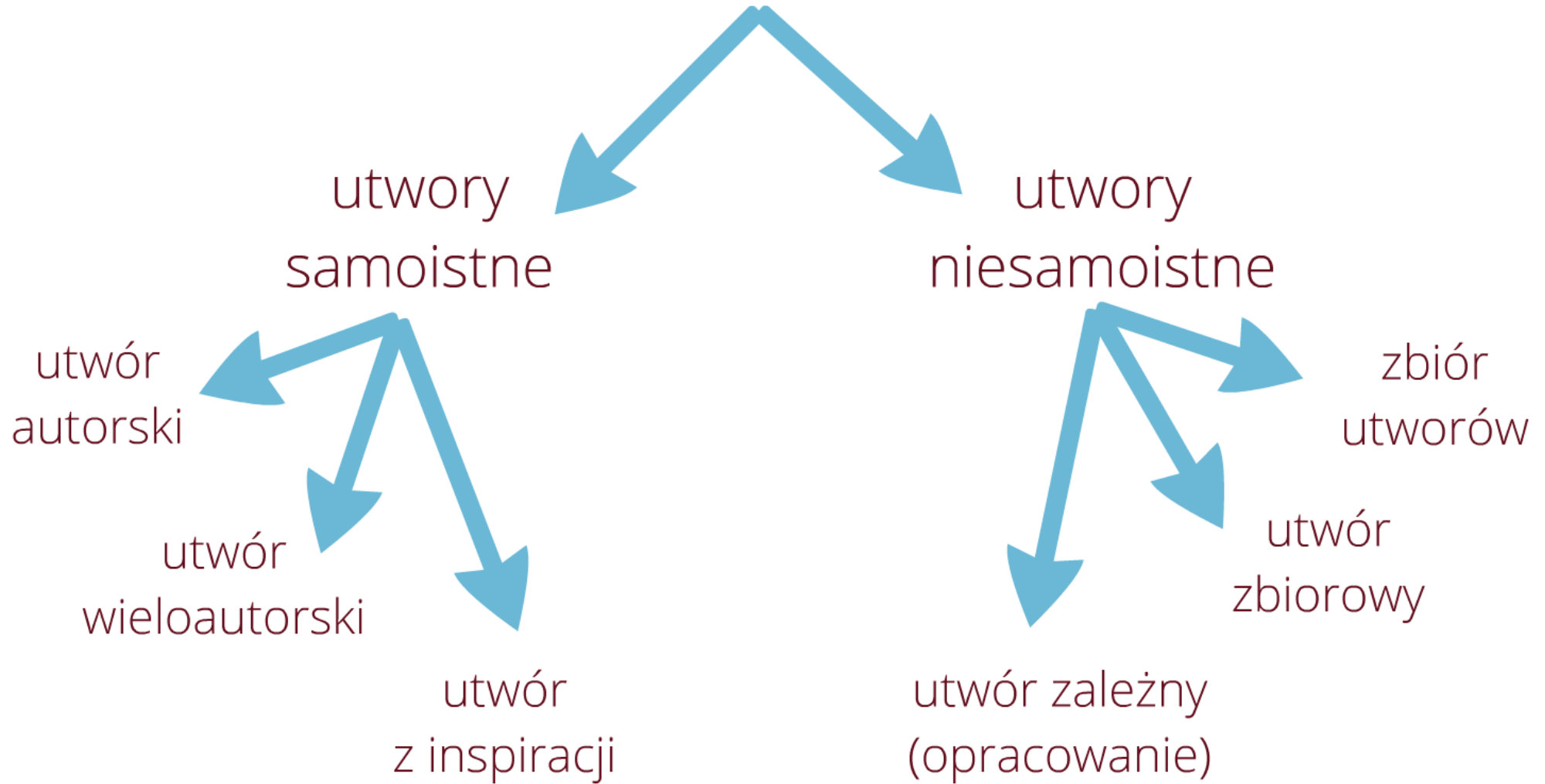
y
e)

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku
o prawie autorskim i prawach pokrewnych:

"przedmiotem prawa autorskiego [patrz - utworem] jest [1]
każdy przejaw działalności twórczej [2] o indywidualnym
charakterze, [3] ustalony w jakiegokolwiek postaci, [4] niezależnie
od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (...)"

rodzaje utworów:

przykładowe utwory:

utwór literacki

utwór plastyczny

utwór fotograficzny

utwór naukowy

program komputerowy

utwór audialny

utwór audiowizualny

utwór architektoniczny

utwór muzyczny

utwór urbanistyczny

Treść praw autorskich

1. konstrukcja praw autorskich;
2. treść autorskich praw osobistych;
3. treść autorskich praw majątkowych;

osobiste prawa autorskie
- wieczysta więź autorstwa
- nieograniczone w czasie
- za życia autora i po jego śmierci
- nie można się ich wyzbyć
- nie można się ich wyzbyć
- nie można się ich wyzbyć

osobiste prawa autorskie
składają się z następujących uprawnień:

- prawo do oznaczenia utworu nazwiskiem lub pseudonimem
- prawo do udostępnienia utworu w sposób anonimowy
- prawo do respektowania autorstwa przez osoby trzecie

majątkowe prawa autorskie
składają się z następujących uprawnień:

uprawnienie do rozporządzania utworem
oznacza możliwość przeniesienia majątkowych praw autorskich na rzecz innej osoby, zarówno w drodze czynności między żyjącymi (umowa), jak i w drodze dziedziczenia.

uprawnienie do korzystania z utworu
oznacza możliwość eksploatacji utworu w różny sposób, w tym w drodze wielokrotnego wykorzystania.

prawa autorskie (dychotomiczna konstrukcja)

osobiste prawa autorskie:

- wieczysta więź autora z utworem;
- nieograniczone w czasie (trwają za życia autora i po jego śmierci);
- nie można się ich wyzbyć, ani rzec na rzecz innej osoby;

majątkowe prawa autorskie:

- służą ochronie interesów majątkowych autora;
- ograniczone w czasie (trwają za życia autora i przez okres 70 lat od jego śmierci);
- można się ich wyzbyć, można je przenieść na rzecz innej osoby;

osobiste prawa autorskie
składają się z następujących uprawnień:

prawo do oznaczenia utworu
nazwiskiem lub pseudonimem

prawo do integralności
formy i treści utworu

prawo do udostępnienia
utworu w sposób anonimowy

prawo sprawowania nadzoru
sposobami korzystania z utworu

prawo do respektowania autorstwa
przez osoby osoby trzecie

prawo decydowania o pierwszym
udostępnieniu danego utworu

majątkowe prawa autorskie
składają się z następujących uprawnień:

uprawnienie do
rozporządzania utworem

oznacza możliwość przenoszenia majątkowych praw autorskich na rzecz innych osób; zarówno w drodze czynności między żyjącymi (umowy), jak i na wypadek śmierci (testament);

uprawnienie do
korzystania z utworu

oznacza możliwość eksploataowania praw autorskich na różnych polach: (1) utrwalenie utworu, (2) zwielokrotnianie utworu przy pomocy różnorodnych metod i technik;

uprawnienie do
wynagrodzenia

Dozwolony użytek zw. licencja ustawowa

1. konstrukcja dozwolonego użytku;
2. dozwolony użytek prywatny;
3. dozwolony użytek publiczny;

dozwolony użytek

uprawnienie przysługujące
określonym osobom lub instytucjom

wynikające wprost z ustawy
o prawie autorskim i prawach pokrewnych

umożliwiający na korzystanie (niekiedy
nawet nieodpłatne!) z określonych utworów

własny użytek

Zgodnie z **art. 23 ustawy** z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych:

"**bez zezwolenia twórcy** wolno **nieodpłatnie korzystać** z już **rozpowszechnionego** utworu w zakresie własnego użytku osobistego (...)"

"**zakres** własnego użytku osobistego **obejmuje korzystanie** z pojedynczych egzemplarzy utworu **przez krąg osób** **pozostających w związku osobistym** (...)"

zakres własnego użytku (co mogę?)

pożyczyć utwór innej osobie, żeby z niego skorzystała

skopiować utwór audiowizualny w celu kopii zapasowej

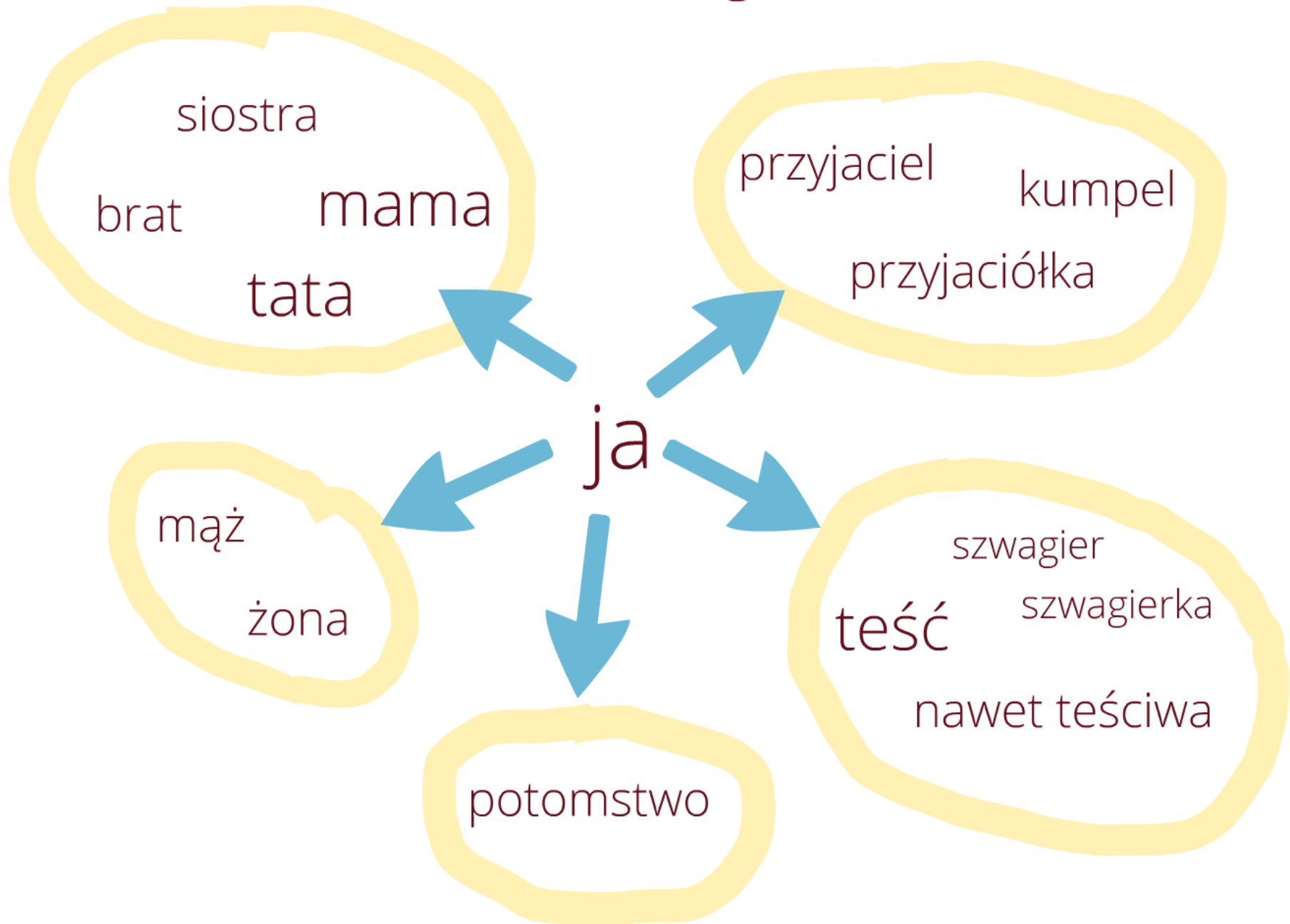
mogę

robić z tym utworem jeszcze inne rzeczy :)

sporządzić egzemplarz dodatkowy utworu w punkcie kserograficznym

przesłać plik muzyczny przez pocztę elektroniczną

zasięg własnego użytku (z kim mogę?)

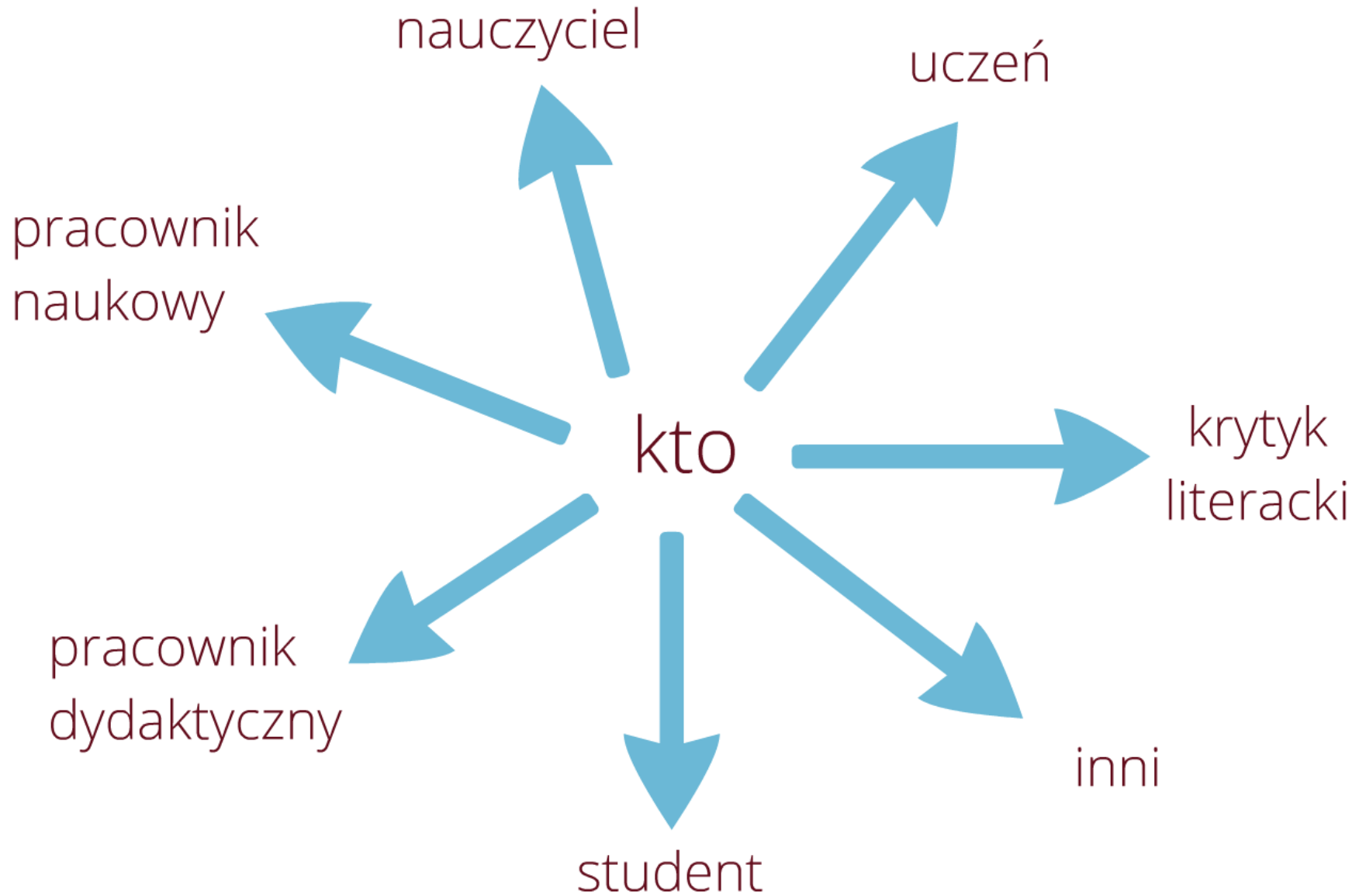

prawo cytatu

Zgodnie z **art. 29 ustawy** z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych:

"**wolno przytaczać** w utworach stanowiących samoistną całość **urywki rozpowszechnionych utworów lub drobne utwory w całości**, w zakresie uzasadnionym **wyjaśnieniem, analizą krytyczną, nauczaniem** lub prawami gatunku twórczości"

prawo cytatu

prawo cytatu

cytat to: (1) fragment utworu
lub (2) cały drobny utwór

należy oznaczyć autora
cytatu i źródło

można
cytować
każdy typ
utworu

warunki

jedynie w celach:
naukowych, dydaktycznych,
publicystycznych i artystycznych

niekiedy
realizacja prawa
cytatu jest związana z
obowiązkiem uiszczenia
autorowi wynagrodzenia

licencja na rzecz instytucji oświatowych i naukowych

Zgodnie z **art. 27 ustawy** z dnia 4 lutego 1994 roku
o prawie autorskim i prawach pokrewnych:

"instytucje oświatowe i naukowe mogą, w celach
dydaktycznych lub prowadzenia własnych badań, korzystać
rozpowszechnionych utworów (...)"

licencja na rzecz instytucji oświatowych i naukowych

licencja na rzecz instytucji oświatowych i naukowych

zwielokrotniać egzemplarze
utworu na potrzeby uczniów
i studentów

wykonywać na
żywo utwór muzyczny
lub dramatyczny

odśłuchiwać w czasie
zajęć taśmy nagranej
przez nauczyciela

mogę

pokazywać
zdjęcia

puszczać w czasie
zajęć filmy dokumentalne
lub filmy innego rodzaju

i jeszcze
wiele innych
rzeczy

licencja na rzecz bibliotek, archiwów i szkół

Zgodnie z **art. 28 ustawy** z dnia 4 lutego 1994 roku
o prawie autorskim i prawach pokrewnych:

"biblioteki, archiwa i szkoły mogą:

(1) udostępniać nieodpłatnie (...) egzemplarze utworów
rozpowszechnionych, (2) sporządzać lub zlecać sporządzenie
egzemplarzy rozpowszechnionych (...), (3) udostępniać zbiory
dla celów badawczych lub poznawczych (...)"

O BOWIĄZEK!

można korzystać z utworu
w granicach dozwolonego użytku

POD WARUNKIEM

opiniowania imienia i nazwiska twórcy oraz

!!!

Przenoszenie praw autorskich

1. umowa o przeniesienie majątkowych praw autorskich;
2. umowa o korzystanie z utworu (tzw. licencja umowiana);

Prawna ochrona praw autorskich (roszczenia)

1. systemy ochrony praw autorskich;
2. ochrona z kodeksu cywilnego;
3. ochrona z ustawy autorskiej;

system ochrony z ustawy autorskiej

Rezerwa czasu może być liczona w następujących lub równoważnych jednostkach:

- 1) w minutach i sekundach
- 2) w godzinach
- 3) w dniach
- 4) w tygodniach
- 5) w miesiącach
- 6) w kwartałach
- 7) w półroczach
- 8) w latach

system ochrony z ustawy autorskiej

Rezerwa czasu może być liczona w następujących lub równoważnych jednostkach:

- 1) w minutach i sekundach
- 2) w godzinach
- 3) w dniach
- 4) w tygodniach
- 5) w miesiącach
- 6) w kwartałach
- 7) w półroczach
- 8) w latach

legitymacja

legitymacja: zgłoszenie - autor i twórcy praw autorskich zostały zgłoszone i funkcjonuje przez zachowanie spójności lub powstanie bliźniaczej kopii lub repliki

legitymacja: bieżąca - osoba lub instytucja, której zachowanie (stałe lub zmienne) doprowadziło do zagrożeń lub naruszenia praw autorskich

legitymacja: wyłączna - osoba lub instytucja, której zachowanie (stałe lub zmienne) doprowadziło do zagrożeń lub naruszenia praw autorskich

Dozwolony użytek
(tzw. licencja ustawowa)

1. konstruuje dozwolony użytek
2. dozwolony użytek prywatny
3. dozwolony użytek publiczny

Przenoszenie
praw autorskich

1. umowa o przeniesienie majątkowych praw autorskich
2. umowa o korzystanie z utworu (tzw. licencja umowa)

Pojęcie utworu
w prawie autorskim

1. pojęcie utworu;
2. rodzaje utworów;
3. przykładowe utwory;

Treść praw
autorskich

1. kategoryzacja utworów
2. opis utworów
3. przeniesienie praw autorskich

Prawo autorskie w kontekście dydaktyki akademickiej
(plagiat, udostępnianie prezentacji, programów, dokumentów studentom)

Prawna ochrona praw autorskich (roszczenia)

1. *systemy ochrony praw autorskich;*
2. *ochrona z kodeksu cywilnego;*
3. *ochrona z ustawy autorskiej;*

system ochrony z us

Pytanie: czego może żądać twórca w przypadku naruszenia jego osobistych praw au

Odpowiedź: może dochodzić od osoby, która się tego dopuściła następujących roszczeń:
1) o zaniechanie dalszego działania;
2) o usunięcie skutków naruszenia;
3) o zarządzenie za doznana szkodę;
4) o zarządzenie na określone;
5) o naprawienie szkody według zas

Pytanie:
narus

Odpowiedź:
tego o
1) o z
2) o u
3) o n
4) o n
5) o w
6) o o
7) o z

legity

legitymacja czynna - autor, którego prawa autorskie są zagrożone lub naruszone przez inną osobę (działanie lub zaniechanie) innej osoby lub in

legitymacja bierna - osoba lub podmiot, którego prawa autorskie są zagrożone lub naruszone przez inną osobę (działanie lub zaniechanie) dop

organ właściwy - sprawy o ochronę praw autorskich rozpoznaje i rozstrzyga sąd okręgowy w siedzibie zamieszkania pozwanego (choćby w innym mieście) - rozstrzygnięcia tzw. właściwości n

system ochrony z ustawy autorskiej

Pytanie: czego może żądać twórca w razie zagrożenia lub naruszenia jego **osobistych praw autorskich**?

Odpowiedź: może dochodzić od osoby lub instytucji, która się tego dopuściła następujących roszczeń:

- 1) o zaniechanie dalszego działania;
- 2) o usunięcie skutków naruszenia;
- 3) o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę moralną;
- 4) o zadośćuczynienie na określone cele społeczne;
- 5) o naprawienie szkody według zasad ogólnych;

system ochrony z ustawy autorskiej

Pytanie: czego może żądać twórca w razie zagrożenia lub naruszenia jego **majątkowych praw autorskich**?

Odpowiedź: może dochodzić od osoby lub instytucji, która się tego dopuściła następujących roszczeń:

- 1) o zaniechanie dalszego naruszenia;
- 2) o usunięcie skutków naruszenia;
- 3) o naprawienie szkody według zasad ogólnych;
- 4) o naprawienie szkody według zasad szczególnych;
- 5) o wydanie uzyskanych korzyści;
- 6) o ogłoszenie w prasie oświadczenie o ustalonej formie i treści;
- 7) o zapłatę sumy pieniężnej na Fundusz Promocji Twórczości;

legitymacja

legitymacja czynna - autor, którego prawa autorskie zostały zagrożone lub naruszone przez zachowanie się (działanie lub zaniechanie) innej osoby lub instytucji

legitymacja bierna - osoba lub instytucja, której zachowanie (działanie lub zaniechanie) doprowadziło do zagrożenia lub naruszenia praw autorskich;

organ właściwy - sprawy o ochronę praw autorskich rozpoznaje i rozstrzyga sąd okręgowy właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego (choć pojawiają się również inne rozwiązania tzw. właściwości miejscowej);

Dziękuję za uwagę!

Jakub H. Szlachetko

- asystent w Katedrze Prawa Administracyjnego na Wydziale Prawa i Administracji UG;
- aplikant adwokacki przy Pomorskiej Izbie Adwokackiej w Gdańsku;